

I. ULUSLARARASI

“KAMU ALIMLARINDA
SAYDAMLIK ve
VERİMLİLİK”

SEMPOZYUMU

27-28 Mayıs 2004, İstanbul

80
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 80. YILINI
KUTLUYORUZ

KAMU İHALE KURUMU

I. ULUSLARARASI

"KAMU ALIMLARINDA

1. ULUSLARARASI

"KAMU ALIMLARINDA

SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

SEMPOZYUMU

VERİMLİLİK"

SEMPOZYUMU

27-28 Mayıs 2004, İstanbul

27-28 Mayıs 2004

İstanbul

"KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

"Bu sempozyum kitabı
Kamu İhale Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı
tarafından baskıya hazırlanmıştır"

Baskı - Tasarım : Özgün Matbaacılık A.Ş.

"KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÖNSÖZ 3

O. Sener AKKAYNAK
Kamu İhale Kurumu Başkanı

AÇILIŞ KONUŞMALARI 7

• **O. Sener AKKAYNAK** 10
Kamu İhale Kurumu Başkanı

• **Refik BAYDUR** 16
TİSK Başkanı

• **Özcan TÜLÜMEN** 19
TOBB Başkan Vekili

• **Paul VONDEREN** 23
AB Ticaret Genel Müdürlüğü Direktör Vekili

• **Zeki ERGEZEN** 33
Bayındırlık ve İskan Bakanı

TEBLİĞLER

• Dünyada ve Avrupa Birliği'nde Kamu Alımlarındaki
Son Gelişmeler; AB Perspektifinden
Türkiye'de Kamu Alımları 41

Lies MESSAUODİ
AB Ticaret Genel Müdürlüğü Uzmanı

• Türkiye'de Kamu Alımları Reform Süreci 52
Arif ŞİMŞEK
Kamu İhale Kurulu Üyesi

• Kamu Kaynaklarının Verimli Kullanılmasında
Şeffaflığın önemi 65

Vesile KULAÇOĞLU
DTÖ Ticaret ve Çevre Birimi Direktörü

"KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

Kamu İhale Kurumu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkelerini oluşturan kamu alımlarında saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarda ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamaya yönelik düzenleyici ve denetleyici görevini geçen iki yıllık dönemde olduğu gibi, bundan böyle de etkin bir şekilde sürdürme amacını taşımaktadır. Bu ilkelerin sağlanması ve uygulamanın yönlendirilmesi yoluyla kamu giderlerinin önemli bir bölümünün disipline edilmesine de katkı sağlanacaktır.

Açılış konuşmasını yapmak üzere Kamu İhale Kurumu Başkanı Sayın Sener Akkaynak'ı davet ediyorum.

SENER AKKAYNAK

(Kamu İhale Kurumu Başkanı)

Sayın Bakanlarım, Sayın Milletvekilleri, Sayın Valim, Saygıdeğer Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Kamu İhale Kurumu'nun kuruluşunun ikinci yılı nedeniyle düzenlenen I.Uluslararası "Kamu Alımlarında Saydamlık, Verimlilik" Sempozyumu'nu onurlandırdığınız için hepinize teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Kamu İhale Kurumu'nun, uluslararası kuruluşlardan ve ülkemizden çok değerli katılımcıların iştirakiyle düzenlemiş olduğu bu sempozyumun yararlı sonuçlar doğuracağına inanıyorum.

“KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK”

Sempozyumun başarılı geçmesini diliyor, sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli konuklar; **kamu alımları konusunda saydamlık, verimlilik ve rekabeti arttıran, aynı zamanda hesap verebilirliği, kamuoyu denetimini sağlayan yeni kamu alımları sistemi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile düzenlenmiş ve 2003 yılı başından itibaren de uygulamaya konulmuştur.**

4734 sayılı Kanunla kamu harcamasını gerektiren mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerine ilişkin düzenlemeler yapılmış, kamu harcamalarının kontrol edilebilmesi için gerekli usuller belirlenmiştir. Böylece, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun ağırlıklı olarak yapım işlerine göre tasarlanmış olması, mal ve hizmet alımları ile danışmanlık hizmet alımları konusunda herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiş olmasının uygulamada getirdiği aksaklıkları ve eksiklikleri giderilmiş olmaktadır.

Ayrıca, kamu ihaleleri sonucunda yapılması gereken sözleşmelerle ilgili hususların ayrı bir kanunla düzenlenmesi öngörülmüş ve 4735 sayılı Kamu Sözleşmeleri Kanunu da 1 Ocak 2003 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. **Bu kanun ile kamu ihalelerinde özel hukuk alanında gerçekleştirilen sözleşmelere yeni bir düzenleme getirilmiştir.**

Türk kamu alımları sistemi, devletimizin vatandaşlarına daha etkin ve daha verimli kamu hizmeti götürebilmesi, değişen ve çeşitlenen koşullara cevap verebilmesi, Avrupa Birliği ve diğer uluslararası uygulamalarla uyumun sağlanması bakımından, 4734 ve 4735 sayılı kanunlarla daha saydam ve hesap verilebilir bir yapıya dönüştürülmüş, Avrupa Birliği mevzuatıyla uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir.

Böylece, Avrupa Birliği ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların raporlarında; Devlet İhale Kanunu'nun değiştirilmesi ve çağdaş şekle dönüştürülmesi için eksikliği vurgulanan,

-İhale süreci ve uygulamada şeffaflık,

“KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK”

- Rekabetin geliştirilmesi,
- Yabancı sermaye girişine kolaylık sağlanması,
- İhaleye katılacaklar açısından güven ortamının yaratılması,
- Kamu İhale Sistemi ile ilgili merkezi bir birim kurulması,
- Kamu yöneticilerinin hesap verebilirliği hususlarında gerekli düzenlemeler yapılmış olmaktadır.

4734 sayılı Kanunla verilen görevleri yapmak üzere oluşturulan Kamu İhale Kurumu'nun temel misyonu ve başlıca görevi; bütün ihale mevzuatını hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek, ihalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar geçen süreçte idarelerce yapılan işlemlerde mevzuata aykırılık bulunduğu ilişkin şikâyetleri incelemek ve sonuçlandırmak, kamu ve özel sektöre eğitim vermek, ihalelerle ilgili istatistikler oluşturmak ve yayımlamak, haklarında yasaklama kararı verilenlerin sicilini tutmak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak oluşturmaktadır.

Bunun yanı sıra, kamu harcamalarının yapılmasında ihale yöntemlerinin belirlenmesi ve uygulamanın yönlendirilmesi yoluyla kamu giderlerinin önemli bir bölümünün disipline edilmesi de temel hedefimizdir.

Kamu İhale Kurumu'nun Türk devlet yapısına kazandırılması ile kamu alımları alanının düzenlenmesi, görev ve yetkilerin tek elde toplanması, yargı aşaması öncesinde şikâyetlerin incelenerek çözüme kavuşturulması gibi bir sürecin oluşturulması sağlanmıştır. Kamu İhale Kurulu'nun kararları idari nitelikte kararlardır ve yargı denetimine açıktır.

Kamu İhale Kurumu, kurumların sürekliliği içerisinde çok kısa bir zaman dilimini içeren 2 yıllık bir geçmişe sahip olmasına karşın kanunun kendisine verdiği görevleri etkin bir şekilde yerine getirme konusunda çok önemli mesafeler kaydetmiştir.

“KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK”

Değerli konuklar; Kamu İhale Kurumu'nun ilk uygulama yılında, kamu alımları alanını düzenlemeye yönelik çalışmalarımızın yanı sıra, bir taraftan da ihalelere yönelik olarak yapılan yoğun şikâyetler incelenmiş ve sonuçlar Kamu İhale Kurulu Kararları olarak Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, ülkemizde yapılan kamu alımlarıyla ilgili ilk uygulama yılına ilişkin istatistik veriler elde edilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Bu istatistiklere baz oluşturan verilere Kurumumuzca 2003 yılı Eylül ayından itibaren uygulamaya konulan **İhale Bilgi Sistemi** ile hızlı ve doğru şekilde ulaşılmıştır.

Kanunun ilk uygulama yılı olan **2003 yılında, Kurumumuza ulaşan bilgilere göre kamu harcamalarının 4.6 katrilyon lirasının ihale usullerine göre, 1 katrilyon lirasının doğrudan temin yoluyla olmak üzere toplam 5.6 katrilyon lira olarak gerçekleştiği** görülmektedir. 2004 yılının ilk 4 aylık döneminde ise **İhale Bilgi Sistemi** yolu ile Kurumumuza ulaşan verilere göre **3.8 katrilyon lirası ihale usullerine göre, 500 trilyon lirası doğrudan temin yoluyla olmak üzere, 4.3 katrilyon liralık kamu harcaması yapıldığı** saptanmıştır.

Yine 2003 yılında Kurumumuza 35 bin adet ihale ve 365 bin adet doğrudan temin yoluyla ilgili alım bilgisi ulaşımsken, bu yılın ilk 4 aylık döneminde 21 bin adet ihale ve 166 bin adet doğrudan temin yoluyla alımın gerçekleştiği görülmektedir.

“KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK”

Kamu alımlarına ilişkin politikaların belirlenmesi için, gerekli tüm veriler kurumumuz tarafından üretilmektedir. Bu verilerle **Türkiye’de ilk defa kamu alımları konusunda bir kamu alımları haritası çıkarılmakta ve Kanunumuzun temel ilkeleri çerçevesinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacak politikalar oluşturulmasına katkıda** bulunmaktadır.

Değerli konuklar; Kamu İhale Kurumu, çok kısa bir geçmişe sahip olmasına karşın görev alanına ilişkin çok önemli projelere imza atmıştır.

Kamu İhale Kurumu bilişim teknolojisini en iyi kullanan kamu kurumlarından biridir. Kurumumuzun web sayfası, en çok ziyaret edilen, işlem yapılan kamu siteleri arasında yer almaktadır.

İhale Bilgi Sistemi adını verdiğimiz projemiz, tamamen elektronik ortamın kullandığı üç aşamadan oluşan ve elektronik ihaleye kadar giden sürecin tamamlanmasını sağlayacak bir projedir. Bu sistem, **ülkemizde kamu alımları tablosunun kısa sürede ve gerçekçi verilerle** ortaya çıkması açısından büyük önem taşımaktadır.

İhale Bilgi Sistemi’nin aşamaları arasında yer alan ve Kamu İhale Bülteni’nde yayınlanacak ihale ilanlarının elektronik ortamda ilan hazırlama ve gönderme programıyla hazırlanarak uygulamaya konulması ile elektronik ihalenin ilk ve en önemli aşaması gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuz Kamu İhale Bülteni’ni ihale ilanlarının yayınlandığı bir yayın olarak görmemiş, ihale sürecinin ilk aşamasını oluşturan ihale ilanlarının doğru ve usulüne uygun olarak hazırlanması konusunda idareleri eğitici ve yol gösterici bir görevi de üstlenmiştir. İhalelere ilişkin sonuçlar da Kamu İhale Bülteni’nde yayınlanmaktadır.

Diğer bir önemli projemiz ise, Kurumumuzun ilgili mevzuatını elektronik ortama taşıyan **“İhale Uygulamaları Eğitim ve Destek Projesi”**dir. Bu proje, **Türkiye’de ilk defa bir yasayla ilgili mevzuatın e-öğrenme platformunda** yer alması açısından büyük önem taşımakta; uygulayıcılara zaman-mekan boyutu gözetmeksizin sürekli, düşük maliyetli, standart eğitim verilebilmesini ve uygulama birliğinin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

"KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

e-İhale Eğitim ve **e-İhale Destek** olmak üzere iki bölümden oluşan bu projenin **e-İhale Eğitim** aşamasını tamamladık ve sizler için hazırlanan Sempozyum Kitlerinin içerisinde de yer alan bu eğitim CD'lerimizle hatasız, mevzuata uygun ihale yapılmasını hedeflemekteyiz.

Kurum olarak, e-Türkiye hedefine yönelik hazırlıklarımızı sürdürüyoruz. **Alıcı ve satıcının tamamen elektronik ortamda buluşmasını sağlayacak, tüm uygulamanın saydam ve rekabete açık bir şekilde gerçekleştirilmesi ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması** sonucunu getirecek **e-ihale temel hedefimizdir.** Buna ilişkin hazırlıklarımızı sürdürmekteyiz. Elektronik İmza Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle bu çalışmalarımız ivme kazanacaktır. Dünyadaki elektronik ihale uygulamalarını en kısa sürede yakalayacağımıza inanıyoruz.

Kanun kapsamındaki hedef kitlemizin uygulamaya yönelik sorunları yakından takip edilmekte ve Kurumumuz bünyesinde geniş katılımlı olarak düzenlenen **Sektörel Toplantılar** ile ortak çözüm yolları aranmaktadır. Her ay kamu ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz Sektörel Toplantılar, sorunların paylaşımı ve çözüm yollarının bulunması noktasında önemli bir rol oynamakta, Kurum olarak yaptığımız düzenlemelere ve uygulamalara ışık tutmaktadır.

Değerli konuklar; iki gün devam edecek olan bu sempozyumda konular, çok değerli uzmanlar tarafından sunulacak tebliğler ve çok değerli panelistler tarafından oluşturulacak oturumlarda tartışılacak ve Türkiye'de kamu alımları piyasasında yapılan son düzenlemelerin ülke ekonomisine, dolayısıyla ülke refahına sağlayacağı katkılar değerlendirilecektir.

Sempozyum süresince, "**Dünyada ve Avrupa Birliği'nde Kamu Alımlarında Son Gelişmeler, Türkiye'de Kamu Alımları Sektöründe Kamu İhale Kurumu'nun Yeri ve Önemi, Türk Kamu Alımları Sisteminin Bir Yıllık Değerlendirmesi**" gibi konular detaylı olarak değerlendirilecektir.

Kamu İhale Kurumu olarak, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da uygulamacı idarelerle yapacağımız işbirliğini sürdüreceğiz. İnanıyoruz ki, bu

"KAMU ALIMLARINDA SAYDAMLIK ve VERİMLİLİK"

yolla sistemde yaşanan ve yaşanabilecek sorunların, daha fazla eğitim ve ikincil mevzuatta yapılacak değişikliklerle giderilmesi ve Kanunun temel ilkeleri olan saydamlık, verimlilik, hesap verilebilirlik ve rekabetin sağlanması gerçekleştirilecektir.

Sözlerimi bitirirken, konuşmacılara ve panelistlere başarılar diliyor, tüm katılımcılara teşekkür ediyor ve saygılar sunuyorum.

İPEK ÇEKEN

Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Şimdi de Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Sayın Refik Baydur'u davet ediyorum.

REFİK BAYDUR

**(Türkiye İşveren Sendikaları
Konfederasyonu Başkanı)**

Efendim, evvela izin verirsiniz, bir noktayı açıklayayım, ben İşçi Konfederasyonu Başkanı değilim, İşveren Konfederasyonu Başkanım ama Türkiye'nin işçi ve onların başında bulunan insanları da çok seviyorum ve hep sine saygı duyarım.

Sayın Bakanlarım, Sayın Milletvekillerim, Sayın Valim, Bürokrasinin Değerli Temsilcileri, Yurtdışından Bu Toplantıya Katılan Seçkin Temsilciler, Kamu İhale Kurumunun Değerli Başkanı, Üyeleri ve Personeli, Sivil Toplum Örgütlerinin Çok Değerli Yöneticileri.